

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3414/2019
02.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, као председника већа, Тајјане Матковић Стефановић и Тајјане Миљуш, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милош Николић, адвокат из ..., против туженог Града Зајечара, кога заступа Градски јавни правобранилац, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2436/2018 од 24.05.2019. године, у седници већа одржаној дана 02.07.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца.

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 2436/2018 од 24.05.2019. године и пресуђује:

ОДБИЈА СЕ жалба туженог као неоснована и потврђује пресуда Основног суда у Зајечару П1 бр. 219/18 од 17.05.2018. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 134.115,00 динара, у року од 8 дана од дана достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зајечару П1 бр. 219/18 од 17.05.2018. године, усвојен је тужбени захтев, па је обавезан тужени да тужиоцу на име пријављеног и признатог потраживања у ликвидационом поступку ДОО „Агенција за стратешки развој Града Зајечара“ у ликвидацији исплати износ од 190.169,77 динара са законском затезном каматом почев од 26.02.2016. године као дана подношења тужбе до намирања и износ од 63.206,00 динара на име трошкова парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2436/2018 од 24.05.2019. године укинута је пресуда Основног суда у Зајечару П1 бр. 219/18 од 17.05.2018. године и пресуђено да се одбија као неоснован тужбени захтев тужиоца да му тужени на име пријављеног и признатог потраживања у ликвидационом поступку ДОО „Агенције за стратешки развој Града Зајечара“ у ликвидацији исплати износ од 190.169,77 динара са законском затезном каматом од 26.02.2016. године.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију са предлогом да се преиначи другостепена пресуда и одбије жалба туженог као неоснована. Тужилац се позвао и на институт посебне ревизије применом

члана 404. став 1. ЗПП, али у конкретном случају су испуњени услови за поступање по ревизији применом члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП.

Врховни касациони суд је испитао ревизијом побијану другостепену пресуду у складу са одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14) и установио је да је ревизија тужиоца основана.

Ревизијом побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Предмет тужбеног захтева је потраживање тужиоца у износу од 190.169,77 динара на име неисплаћених зарада и накнаде за неискоришћени годишњи одмор за 2014. годину, а које потраживање је тужилац остварио код ДОО „Агенције за стратешки развој Града Зајечара“ у ликвидацији.

Из утврђеног чињеничног стања произлази да је тужилац био у радном односу код ДОО „Агенције за стратешки развој Града Зајечара“ на пословима ..., на основу закљученог уговора о раду од 15.11.2013. године. Агенција је основана 05.10.2013. године од стране тужене Града Зајечар који је и једини члан са оснивачким уделом од 100 %. Дана 10.04.2014. године скупштина чланова ДОО „Агенције за стратешки развој Града Зајечара“ донела је одлуку о покретању поступка ликвидације. Тужиоцу је решењем агенције од 04.06.2014. године престао радни однос отказом уговора о раду. Тужилац је поднео пријаву потраживања за износ од 190.169,77 динара на име неисплаћених зарада (за март, април и део маја) 2014. године и на име накнаде за неискоришћени годишњи одмор за 2014. годину. Ликвидациони управник признао је у целости тужиоцу пријављено потраживање, али исто није плаћено. Међу странкама је спорна пасивна легитимација туженог као оснивача агенције за исплату утуженог износа, јер иста није брисана из регистра привредних субјеката.

По ставу првостепеног суда тужени је пасивно легитимисан по више основа. Тужени као једини оснивач одговоран је што ликвидациони поступак није завршен у предвиђеном року до 30.09.2015. године, услед чега су се стекли услови за примену одредбе члана 12. Одлуке од 10.04.2014. године. Полазећи од утврђене чињенице, да агенција нема ликвидационог управника почев од 14.12.2015. године и да није уписан нови до закључења главне расправе што је основни законски предуслов за вођење и окончање поступка ликвидације, првостепени суд закључује да је на овај начин тужени спречио тужиоца да наплати своје потраживање из радног односа из ликвидационе масе. По ставу првостепеног суда у конкретном случају стекли су се и услови и за одговорност по основу пробијања правне личности из члана 18. Закона о привредним друштвима. Ово са разлога, јер из почетног ликвидационог извештаја произлази да је једина имовина агенције, потраживање према туженом за извршене услуге у износу од 5.855.000,00 динара. Првостепени суд налаз и да се искључива одговорност туженог за исплату утуженог износа заснива и на одредби члана 14. Закона о стечају.

Полазећи од одредаба члана 548. и 545. Закона о привредним друштвима другостепени суд сматра да је погрешан закључак првостепеног суда о пасивној легитимацији туженог. ДОО „Агенција за стратешки развој Града Зајечара“ није

брисана из регистра АПР, већ се води као привредно друштво у принудној ликвидацији од 27.09.2018. године, па Град Зајечар не може бити пасивно легитимисан.

Основани су наводи тужиоца као ревидента да се закључак другостепеног суда не може прихватити услед погрешне примене материјалног права.

Одредбом члана 548. Закона о привредним друштвима регулисане су последице брисања друштва из регистра у случају принудне ликвидације. Према истој, имовина брисаног друштва постаје имовина чланова друштва у сразмери са њиховим уделитема у капиталу друштва. Након брисања друштва из регистра привредних субјеката, чланови брисаног друштва одговарају за обавезе друштва у складу са одредбама члана 545. закона о одговорности чланова друштва у случају ликвидације. Изузетно, контролни члан друштва са ограниченом одговорношћу и контролни члан акционарског друштва одговара неограничено солидарно за обавезе друштва и након брисања друштва из регистра.

Одредбом члана 545. Закона о привредним друштвима регулисана је одговорност чланова друштва по окончању ликвидације, тако да чланови друштва са ограниченом одговорношћу одговарају солидарно за обавезе друштва у ликвидацији и након брисање друштва из регистра привредних субјеката, до висине примљеног износа из ликвидационог остатка.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је оснивач ДОО „Агенције за стратешки развој Града Зајечар“ са 100% основног капитала, над којом је дана 10.04.2014. године покренут поступак ликвидације. По закључењу главне расправе над туженим је покренут поступак принудне ликвидације. Применом одредбе члана 548. Закона о привредним друштвима, тужени би као контролни члан друштва са ограниченом одговорношћу одговарао неограничено солидарно за обавезе друштва по брисања друштва из регистра. Међутим, у конкретном случају брисање агенције из регистра није услов за заснивање одговорности туженог, будући да је иста наступила као последица пропуштања предузимања законом предвиђених радњи од стране туженог као носиоца оснивачких права.

Из утврђеног чињеничног стања произлази да је потраживање тужиоца из радног односа у утуженом износу признато од стране ликвидационог управника. Према почетном ликвидационом извештају време предвиђено за завршетак ликвидације је једна година од дана регистрације извештаја, а која је истекла 30.09.2015. године. Дана 30.11.2015. године, именовани ликвидациони управник је поднео оставку градској управи Града Зајечара, а до дана закључења главне расправе није именован ни уписан нови. Према Закону о привредним друштвима ликвидациони управник заступа друштво у ликвидацији и одговоран је за законитост пословања друштва. Ликвидациони управник врши радње на окончању послова започетих пре почетка ликвидације и предузима радње потребне за спровођење ликвидације као што су продаја имовине, исплата поверилаца и наплата потраживања. Ако друштво у ликвидацији остане без ликвидационог управника, а не региструје новог у року од три месеца од дана брисања ликвидационог управника из регистра привредних субјеката, покреће се принудна ликвидација.

Тужена као носилац оснивачких права и једини члан скупштине друштва својим пропустом именовања новог ликвидационог управника фактички је онемогућила предузимање радњи које су потребне за спровођење ликвидације, међу којима су и наплата потраживања и исплата повериоца, укључујући и тужиоца као повериоца. Из почетног ликвидационог извештаја произлази да је једина имовина агенције, њено потраживање према туженој, оснивачу за извршене услуге у износу од 5.858.000,00 динара. Неименовањем новог ликвидационог управника, фактички је онемогућена и наплата наведеног потраживања. Зато је правилан је закључак првостепеног суда да је пропустима туженог, тужилац онемогућен у наплати признатог потраживања из радног односа у ком износу је и настала штета за тужиоца. Применом одредбе члана 154. Закона о облигационим односима стекли су се услови за одговорност тужене за исплату утуженог износа, па чињеница да фактички није извршено брисање агенције из регистра нема утицаја на пасивну легитимацију тужене у овој ствари.

Правилан је закључак првостепеног суда и да се обавеза тужене за исплату утуженог износа заснива и на тачки 12. Одлуке о покретању поступка ликвидације над Агенцијом за стратешки развој Града Зајечара. Наведеном одредбом предвиђено је да ће тужена преузети обавезу испуњења пријављених потраживања, а која из наплаћених прихода у току поступка не буду довољна за измирење тих потраживања. Ово са ралога што није наплаћено потраживање агеније према туженом које претставља једину имовину агенције.

На основу горе наведеног Врховни касациони суд је преиначио другостепену одлуку због погрешне примене материјалмог права применом члана 416. Закона о привредним друштвима.

Тужиоцу су досуђени трошкови ревизијског поступка у износу од 134.000,00 динара за састав ревизије од стране адвоката према АТ и за судске таксе за ревизију и одлуку по ревизији.

**Председник већа-судија,
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић